

Keerulise õppeaasta kokkuvõtteks

MAARIKA NIIDUMAA
Mõniste Kooli direktor

9. juunil tõmbasime joone õppeaastale alla – kiitsime aktiivseid ja püüdlikke õpilasi, tänasime lapsevanemaid, koostööpartnereid, toetajaid. Lõppenud õppeaasta oli äärmiselt keerukas, just nagu ellujäämisõppus.

Teenete eest Mõniste Koolile otsustas kooli medalite määramise komisjon (Aili Külike Paeglis, Külliki Sarapuu, Helen Puusalu, Virve Tamm, Maarika Niidumaa) anda kooli aumedali Rein Lepale. Kooli aumedal on kooli kõrgeim tunnustus. Rein Lepp oli volikogu liige, kes algusest lõpuni seisis vankumatult kooli eest rasketes kõnelustes koolide liitmise teemal. On hea meel, et arutelude käigus astusid meiega ühte paati ka Meelis Mõttus ja Ott Tulviste. Mõlemad pälvisid kooli tänukirja. Ka vallavolikogu komisjonide liikmed Kadri Laube, Katrin Roop seisis aruteludes meie piirkonna huvide eest. Samuti Helen Puusalu, Kristo Hainsoo, Üllart Länik. Kogu koolide liitmise protsess oli närvesööv ja keeruline. Ega ilmaasjata koos meelt avaldama mindud. Tänu sellele, et kooli kaitseks koondusid mitmed volikogu liikmed, lapsevanemad, hoolekogu, kooli toetajad, õpetajad ja õpilased, saavutasime selle, et Mõniste Kool jäi alles. See on suur saavutus ühele kogukonnale. Kui kriitilistel hetkedel suudetakse koonduda, siis see näitabki kuivõrd väekas ja hooliv on Mehkamaa rahvas. Ja eks pidusid ju ole ka lõppeval õppeaastal koos peetud. Eriliselt hinge läks selle aasta EV 105 tähistamine rahvamajas. See oligi meie ühine pidu – kantud ühtekuuluvustundest ja samas ka murest tuleviku pärast. Kooli jõulupeol ja muusikapasa kontsertidelgi oli saal rahvast täis. Mudilaste jõulupeol pole ammu nii palju lapsi olnud. Mai lõpus oli lasteaias 33 last, mis on üle kahe korra rohkem kui paar aastat tagasi.

Olen tänulik kõigile vanematele, kes ei teinud koolile sügisel etteheiteid laste tolmuste sokkide pärast. Remonditööd majas venisid ehitaja erimeelsuste tõttu vallaga novembrini. Ehitaja tõi radiaatorid lasteaias kütmiseks. Enne kui asi oleks kiskunud kriitiliseks, saime siiski sooja majja. Esimese hooga tõusis kraadiklaas 28 pügalani. Ilmselt soojustusest, sest varasemalt ei suutnud me kunagi maja nii soojaks saada, ka siis mitte kui kogu küt-

tesüsteem oli täisvõimsusel töös. Ehitaja oligi hooliv ja kõik tööd planeerisime koos koolielu järgi. Aitäh Andres Rannametsale ja Kurmikule!

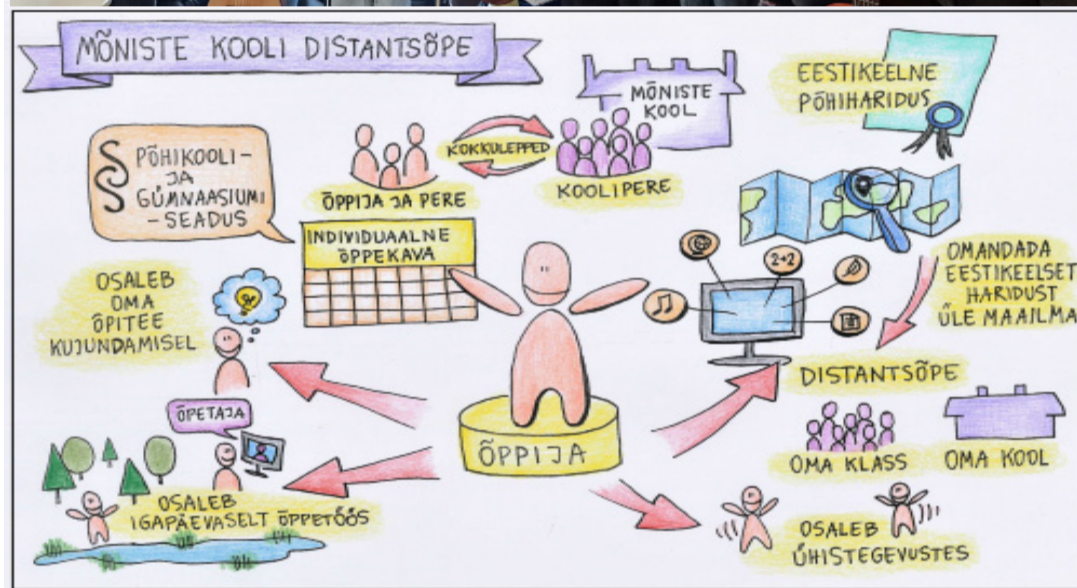
Esialgset koolimaja rekonstrueerimise projekti muudeti päris palju. Kui alguses oli plaanis võtta kivivooder maha ja soojustada maja väljastpoolt, siis arutelude käigus lepiti kokku, et soojustatakse seinad hoopis seestpoolt. See otsus oli ka kummarus arhitektile, kes käis kohapeal maja üle vaatamas ja aitas võimalike lahenduste asjus kaasa mõelda. Tänu muudatustele saime siseseinte viimistluse ja uue küttesüsteemi torustiku. Soojustati laed ja vahetati kahekordsed aknad kolmekordsete vastu. Efekt oli talvel tunda. Koolimaja vanem osa sai soojustatud väljastpoolt ja ilus fassaad rõõmstab nüüd silma. Kooli jõududega sai tööõpetusklassist ahi välja lõhutud ja seintelt vana krohv maha. Viies klass ongi nüüd selle ruumi oma klassiks jätnud – hubane ja mõnusalt vana maja hõnguline klassiruum. Kõik tööd ei ole veel tehtud. Praegugi paigaldatakse aknaplekke.

Sel õppeaastal sai volikogu heakskiidu kooli arengukava aastani 2027, kuigi volikogu hariduskomisjoni esimees püüdis takistada selle vastuvõtmist. Põhisuundadeks on selle järgi kaas-aegse õpikäsituse põhimõtete toimimise tagamine ja distantsõppe arendamine. Sügisest võtame täiendavalt õppima õpilasi distantsõppesse.

Kevad saabub rõõmsamate nootidega. Mõnistes toimus sel aastal Rõuge valla koolide ühis-kontsert. Meelde jäävad meeleolukas muusikapasa kevadkontsert ja koolisisene peotantsuvõistlus. Asja saime ka teate, et meie koolile on omistatud taas Rohelise Kooli sertifikaat. Selle saamiseks tuleb koolis teha rida tegevusi, mis loodushoidlikku elustiili järgivad. Osalesime Aasta Kooli konkursil. Finaali seekord ei pääsenud, aga kuna õpilased arvasid, et tasub kindlasti konkursil kandideerida, siis tuleb seda uuel aastal taas teha.

Hooldekodu külalised Mõniste koolist

Erilised tänud sel aastal lähivad Mõniste Muuseumile. Meie lapsed on saanud õppida vahvates ja põnevates muuseumitundides. Poistele hea käe harjutus oli muuseumi roigasaia tegemine. Aitäh ja vahvaid mõtteid edaspidiseks!

Kooliaasta pildialbumisse pa-naksin fotod vana koolimaja rõõmsast ilmast, ühispildi meele-avalduselt Rõuges ja rohkelt pilte igapäevasest koolielust – just neid, kus laste silmist paistab avastamishuvi ja rõõm saavutust.

Mõniste Kool võtab vastu õpilasi distantsõppesse

Õppima on oodatud kõik, kes soovivad omandada eestikeelset põhiharidust distantsilt õppides. Distantsilt õppimise all peame silmas seda, et õpilane ei käi igapäevaselt koolimajas füüsiliselt kohal. Eriti võiks see sobida õpilastele, kes on ajutiselt Eestist ära või ei saa tervislikel põhjustel koolis käia. Distantsõpe on alternatiiv ka vanema soovil toimuvale koduõppele. Erinevus seisneb selles, et kui koduõppel on kogu vastutus lapsevanemal, siis distantsõppe puhul juhib õppeprotsessi koostöös õpilasega ikkagi kool. Üks tingimus on, et iga laps osaleb igapäevaselt kooli õppetöös.

Lisainfo: Mõniste Kooli arengukava 2021-2027.

<https://monistekool.wixsite.com/monistekool/dokumentid> või

<https://monistekool.wixsite.com/monistekool> või

maarika@kuutsi.edu.ee või 5215143

Muuseumis

Talgud

Jahilaskmise võistlused

PEETER TAMM

20. mail toimus Eesti Karikavõistluste kolmas etapp Järva lasketiirus Järvemaal harjutuses Compak Sporting 100 märki. Tauri Tamm saavutas II koha 97 tabamusega. Ümberlaskmises esikohale võitis Emil Juht teda ühe tabamusega. Tauno elukaaslane Aarika Jõgiste naiste arvestuses 66. tabamusega saavutas II koha. Osales 67 võistlejat.

27. mail toimus Järva lasketiirus Eesti karikavõistlus Inglise Sportingus 140 märki. Taas esines edukalt Tauri Tamm, kes saavutas III koha 120. tabamusega. Aarika Jõgiste võitis naiste arvestuses esikoha 80 tabamusega. Osales 48 võistlejat.

3.-4. juunil toimus Lätis Vecbebris Baltic Cup Sportingus, mis olid ühtlasi Eesti meistrivõistlused. Edukalt esinesid vennad Tammed. Tauno võitis II koha 172 tabamusega ja Tauri 170 tabamusega III koha. Aarika Jõgiste võitis naiste arvestuses 116 tabamusega. Osalesid 48 võistlejat. Karni/Võru võistkonnaga võideti ülekaalukas esikoht 491 tabamusega. Võistkonda kuulus Kaupo Kindsigo ja osales 7 võistkonda.

Jahispordi meistrid
Tauno ja Tauri Tamm

Tulemused ejsl.ee.

Hargla Maakultuurimaja hoovialal Kotussõ "Uma üükonsõrt" – Kõrsikud 2. juulil kell 20

Juuli lõpus kuuma suvepäeva õdakul leiab aset piiräärses pealtnäha vaiksuses Hargla asulas üks erakordne sündmus. Terve päeva jagu on külavahel tihe liiklemine ning signin-sagin, õhus on tunda ootusärevust. Külaplatsil kumavad õdusad valgustid, meeleolu tõstavad romantilised kaunistused ja külluslikud lillepuhmad. Pop-up-kohvikud annavad viimast lihvi oma väljapanekutele ning käsitöölised ootavad uudishimulikke lapsi oma töötubadesse.

Ootame sind rõõmuga Kotussõ Uma Üükonsõrtile Hargla maakultuurimaja hoovil:

- **Värvavad avame kell 20.00.**
- **20.00-22.00** erinevad töötoad lastele ja noortele
- **21.00** astub üles Hargla Folkbänd
- **22.00** alustavad KÕRSIKUD

Tule koge südamega loodud kogukonnaüritust, aita kaasa maaelu elavdamisele ning saa inspiratsioonist laetud!

Piletihinnad eelmüügist/kohapeal:

- **täispilet** 14 eur/19 eur
- **sooduspilet** 10 eur/15 eur – kuni 12 a (k.a) ja alates 65 a (k.a)
- **perepilet** 35 eur /45 eur – 2 täiskasvanut + lapsed vanused kuni 17 a (k.a)
- **lapsed** kuni 7 a (k.a) **TASUTA**

Eelmüügipiletid saad soetada siit:

<https://fienta.com/et/kotusso-uma-uukontsort>

Tule koge südamega loodud kogukonnaüritust, aita kaasa maaelu elavdamisele ning saa inspiratsioonist laetud!

Lisainfo: Uma Kants MTÜ – kotus.uulaat@gmail.com

**AVATUD
MEHKAMAA 2
05. august 2023**

**Tule tutvuma eluoluga piirkonnas,
kus meie jaoks algab Eestimaa,
mõne teise jaoks lõpeb ...**

Sündmust toetavad: Kohaliku omaalgatuse programm
Saru Lauavabrik OÜ

Korraldaja: Mehkamaa Kultuuriselts MTÜ

Kontakt ja lisainfo: Katrin Roop +372 5624 3205

Suitsusauna pärimust tutvustav töötuba 28. juunil kell 11 Mõniste Talurahvamuseumis.

Mõniste Talurahvamuseumi pere

Saunal on eestlaste jaoks olnud läbi ajaloo tähtis roll.

Suitsusaun pole olnud ainult pesemiskoht. Saun oli kui pereliige, keda tülles teretati ja lahkudes tänati, kes kuulas ära kõik mured ja rõõmud, mida temaga jagasid. Saunas algas ja lõppes elu, saadi abi pöördelistel aegadel inimese elus ning toimetati rituaalseid pesemisi. Saun ei olnud kellelegi keelatud: ka väsinud teekäija tohtis talu sauna sisse astuda ja sinna ööbima jääda. Seal oli alati hagu tule alustamiseks ning teekäija sai seal sooja ja puhata. Saun oli kui elupäästja.

Sauna juurde kuuluvad viht ja vihtlemine. Tänapäeval saab saunaviha osta poest, tanklast või turult. See on kiire temporelaval inimesele hea võimalus. Teadlikumad inimesed otsivad paremaid lahendusi. Müügil olevatel vihtadel puudub enamasti info, millal ja kuidas need tehtud on. Hea asi saab minna paremaks, kui see on tehtud oskuslikult. Tervislikuma viha saab, kui teada, mis ajal ja mil moel seda teha tuleb, milliste taimedega saab vihta rikastada. Kõik need teadmised on rahvatarkuses olemas.

Eda Veeroja, praktik, saunaperenaine ja Vana-Võromaa suitsusaunakultuuri UNESCO kultuuripärandisse kandmise eestseisja sisustab kaks tundi praktiliselt vihtade tegemist õpetades ja samal ajal suitsusaunapärimusest pajatades.

Järgneb muuseumituur, mille käigus põigatakse tsariaegsesse sauna, lisaks saab uudistada Andres Treiali fotonäitust „Mõskmisõ luuminõ“.

Päev lõpeb võimalusega minna suitsusauna leili viskama ja omatehtud vihta proovima. Lisateadmisi on võimalik saada ka õigete kerisekivide valimisest ning piiluda, kuidas köetakse suitsusauna.

Koolitust rahastavad Eesti Kultuurkapital ja Võru Instituut.

Koolitus maksab 5 eurot osaleja kohta. Lapsed on tasuta ja neile on muuseumi territoorium koolituse ajaks turvaline mängimise koht, kus võimalik tutvust teha küüliku ja kanadega ning mängida kaltsuvaipadel talulaste mängumaal. Kuna kohtade arv on piiratud, on vajalik eelregistreerimine: airi.ryytli@wi.ee, 580 46692 või muuseumi kodulehel oleva registreerimisvormi kaudu.

Kaunist jaanikuud!

Mõniste Talurahvamuseumi pere

Koolisport – võimalus kõigile

VIRVE TAMM

Kehalise kasvatuse õpetaja

Võistlused on tehtud ja nüüd jääb üle ainult suviste sportlike tegevuste nautimine. Mai alguses olid maakonna murdmaajooksuvõistlused. Kooli esindas 17 õpilast. Esikümnesse jõudis mitu õpilast, parim koht oli 4. Eks tuleb rohkem treenida ja küll siis jõutakse ka esikolmikusse.

Maakonna koolinoorte kergejõustiku võistlustel esindas kooli 14 õpilast ja koju tulime 7 medaliga – Raven Ryan Arhipov saavutas palliviskes II koha ja 600 m jooksus III koha, Lisette Must saavutas 400 m jooksus II koha ja odaviskes III koha, Paul Tulviste – kuulitõukes II koht, Indrek Puusalu – kõrgushüppes II koht ja Elpida Marie Giannakaina – kuulitõukes III koht.

20 õpilast osalesid ka Osulas koolinoorte maastikuteatejooksus. Rada oli huvitav kuid raske. Kuna teisi väiksemaid koole ei olnud võistlemas, siis tuli rinda pista suurematega. Võistlus oli pingeline, viimases vahetuses pidime alla vanduma ja leppima 4. kohaga.

30. mail nautis kogu kool staadionil sportlikku tegevust – oli kooli spordipäev. Kasutasime Võru Spordikoolist laenatud huvitavaid spordivahendeid. Ühised tegevused liidavad kõiki – nii õpilasi kui õpetajaid.

Eesti Koolisport Liit kuulutas välja huvitava ürituse liikumisaasta raames. Vajalik oli ühe kuu jooksul sammude kogumine. Meie koolist osales 14 õpilast ja üldkokkuvõttes saavutasime kooliga 5. koha. Kokku kogusime 4535152 sammu. Üldvõitja oli meie Elpida Marie Giannakaina kes kogus 502024 sammu, teine oli Marten Näppi – 490564 sammu, kolmas – Vilmar Mursal – 416739 sammu. Veel osalesid sammude kogumises Stenver Näppi, Paul Tulviste, Aleksandra Lepp, Maiold Henning, Siret Mägi, Indrek Puusalu, Marleen Länik, Fredy Hanimägi, Sandra Mägi, Teele Schults, Raven Ryan Arhipov, Laura Parts, Lisette Must, Kertu Talomees, Annabel Hainsoo, Kermo Kasuk, Isabell Võsu, Rainer Raimla ja Evelin Kairit Hanson.

Olite vaprad ja järjekindlad. Nüüd tuleb liikumisharrastust jätkata ja sõpru ka kaasa meelitada.

Muuseum soojendab jaanipidu

Mõniste Talurahvamuseumi pere

23. juunil on muuseum suletud, aga 24. juunil avame ukseid kell 12. Oleme avatud kogu päeva kuni kella 19ni. Ikka selleks, et saaksite teha ühe vahva väljasõidu, külastamiseks Eesti lõunapoolseimat muuseumi. Enne Kuutsile jõudmist tasub teha peatus Mõniste pargis, kus on võimalik ujuma minna ja väikse jalutuskäigu jooksul teada saada Mõniste mõisa ajaloost. Parki on paigaldatud seitse fotodega infotahvlit, ka saksa, inglise ja vene keeles.

Pärast Mõniste Talurahvamuseumi külastust võib valida edasiseks kulgemiseks tee, mis viib muuseumist mööda Lõunatipu matkarajale. Mõned maalilised loodusvaated on raiete tõttu muutunud, kuid teadmine, et käidud on Eesti geograafiliselt lõunapoolseimas tipus, võib olla sellest olulisem. Kuna viibite Eesti veere pääl, piirkonnas, kus vastavalt suhtumisele, kas Eestimaa lõpeb või hakkab, asub suurem kauplus Mõnistes,

ja viimane, kust nüüd on võimalik ka kohvi osta, Mõniste Talurahvamuseumis.

Kui matkaplaani pole selleks päevaks ette näha, võib teha muuseumikülastuse juba piduriideid kandes ja suunduda seejärel kell 20 algavale jaanipeole Karisöödi pargis. Muusikat mängib Arved Hainase bänd. Peol puudub pilet, aga ollakse tänulik vabatahtliku annetuse eest. Peo korraldajad on piirkonna aktiivsed noored ja MTÜ Mehkamaa kultuuriselts. Koos tehti mais Karisöödi pargis heakorralgud. Lehed sai riisutud ja koristatud oksad ning värske värvi sai piimapukk ja bussiootepaviljon. Peetri jõe ürgorus asuv looduskaitsealune park näeb nüüd imekena välja. Jõest kanaliga eraldatud saarekesel asuv peoplats jaanitule ja Mõniste metskonna ehitatud kõlakojaga ootavad pidulisi.

Kes soovib kogeda ehedat külapidu ürgselt kaunis keskkonnas, leiab tee just Karisöödi parki. Kohti niidetud heinamaal jagub. Tuleb võtta vaid aigu ja kohale sõita. A aigu meil Võromaal om!

SUITSUSAUNA PÄRIMUST TUTVUSTAV TÖÖTUBA

28.06 algusega kell 11.00

Kahe tunni jooksul õpetab Eda Veeroja saunavihtu tegema ja tutvustab suitsusauna pärimust.

Järgneb muuseumituur koos tsariaegse sauna ja fotonäituse „Mõskmisõ luuminõ“ külastamisega.

Soovijad saavad lisateadmisi kerisekivide valimisest.

Osalustasu 5.- eurot

Kohtade arv on piiratud.

Vajalik eelnev registreerimine meili teel airi.ryytli@wi.ee või telefonil 580 46692.

Maakaitsepäev tuleb Rõugesse

Reedel, 23. juunil kell 13 on Rõuge rahvamaja kõrval, Mälestuste pargis näitamiseks Kaitseliidu, Naiskodukaitse, Noorte Kotkaste ja Kodutütarde, Päästeameti, Politsei jne. väljapanekud.

Kell 14 valmib sõdurisupp.

Kell 15 algab Rõuge Vabadussõja mälestusmärgi juures pidulik tseremoonia, kus on üles rivistatud Kaitseliidu Võrumaa maleva üksus ning auvalves on Noored Kotkad ja Kodutütred. Peale Eesti hümnit ja palvust võtab sõna vallavanem. Malev tunnustab oma parimaid. Asetatakse küünlad ja kimbud, kõlavad aupaugud. Jagatakse laiali Viljandist paraadilt saabunud Võidutuli. Järgneb võidutule viimine Rõuge valla Vabadussõjaga seotud mälestusmärkide ja monumentide juurde:

Võidutule teekond Rõuge vallas Võidupühal, 23. juunil 2023 kimpude-küünalde asetamine, aupaugud, tule jagamine

Kell 15.00 Rõuge Vabadussõja mälestussammas,

Kell 16.15 Haanja Vabadussõja mälestussammas

Kell 17.00 Nursi metsavendade mälestusmärk

Kell 17.00 Misso Vabadussõja mälestussammas

Kell 17.30 Säna Vabadussõja mälestusmärk

Kell 17.30 Saika metsavendade mälestuskivi

Kell 18.15 Varstu, Theodor ja Anna Pettai mälestusmärk

Kell 18.45 Mõniste metsavendade mälestusmärk, Eesti Kodu mälestuskompleksis.

Kell 19.00 Mõniste kommunismiohvrite mälestusmärk

Kell 19.45 Krabi mälestussammas

MTÜ Mehkamaa Kultuuriselts ja piirkonna aktiivsed noored kutsuvad kõiki

JAA NIPEOLE

24.06.2023

kl 20:00

Karisöödi pargis

Tantsumuusikat pakub
ARVED HAINAS BÄND

Avatud on KOHVIK

Pileteid üritusele ei müüda,
kuid oleme tänulikud kohapeal
tehtava vaba annetuse eest

Kontakt: Katrin Roop 56243205 ja Edgar Lindmäe 53334144

24. juunil 19:00 trad-oleng
Kõrvipalu JAANIÕDAK

UNTSAKAD + Kadri & Ago
õhtusöök + peopeegel + saunad

Kohtade bronnimine ja
lisainfo Kadrielt!

Osalustasu 50 EUR sisse mahub: Kaspar Karjuse valmistatud õhtusöögi-buffee, jäätis, peopeegli prindid, kohv, saunad jne. Palume ise kaasa võtta SAUNALINA ja LEMMIKJOOGID!
Osalema mahub vaid 100 eelregistreerunut! Kel soov perega tulla, suhtleme! ;)

Hooldekodu Pihlakobar ootab oma tiimi:

Suviseks puhkuste perioodiks

- Abihooldajat
- Põhihooldajat

Püsivalt 0,9 koormusega

- Abihooldajat

(kandideerimine 26. juunini)

Küsi lisainfot telefoni teel:

789 1240 või 5855 6606

MUUSIKALINE JUTUÕDAK

Filmi Vargamäe külastuskeskuses

30. juunil kl 19.00

Lugusid räägib
jutuvestja PIRET PÄÄR

Musitseerib rahvamuusik
ANNIKA RAHNU

PILET EELMÜÜGIST KÜLASTUSKESKUSE E-POEST 10 EUR

PILET KOHAPEALT OSTES 12 EUR

Maarja Palm

NELJA NAISE TALU

Filmi Vargamäe külastuskeskuses

12. juulil kl 19:00

Pilet 12 EUR/ eelmüügist 10 EUR

Infolehte MEHKAMAA annavad välja Mehkamaa Kultuuriselts ja Murtud Rukkilille Ühing
kontakt kultuuriseltsmehkamaa@gmail.com või tel 5639 0382 Mehkamaa